

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO DEPARTAMENTAS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „GJ Magma“

gjmagma@gmail.com

Jonavos rajono savivaldybės administracijai

administracija@jonava.lt

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie

Sveikatos apsaugos ministerijos Kauno departamentui

kaunas@nvsc.lt

Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba,

Jonavos priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba

jonava.pgt@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento prie kultūros

ministerijos Kauno teritoriniam padaliniiui

kaunas@heritage.lt

Kopija

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Kauno

regiono aplinkos apsaugos departamentui

kauno.raad@krd.am.lt

2017-12-21
I 2017-11-22

Nr. (28.2)-A4-13203

Nr. 436

**ATRANKOS IŠVADA DĖL IŠTEKLIŲ GAVYBOS BARTONIŲ IV ŽVYRO
TELKINIO NAUJAME (PRAPLEČIAMAME) PLOTE POVEIKIO APLINKAI
VERTINIMO**

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius: UAB „Karjusta“ Pakrantės g. 12, Stašėnų k., Dumsių sen., Jonavos r. sav., LT-55305. Įmonės kodas 302491309. Tel. nr. 8 604 93020. El. paštas kestasjusys@gmail.com.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas: UAB <<GJ Magma>>, Vaidevučio g. 18, LT-08402, Vilnius, Lietuva, įmonės kodas 121428749, leidimo tirti žemės gelmes Nr. 82, tel. 8-5-2318178, faks. 8-5-2784455, el. pašto adresas – gjmagma@gmail.com, int. svetainė www.gjmagma.lt. Kontaktiniai asmenys: inžinierius – ekologas Edvardas Grencius, įmonės steigėjas g.m.dr. Ginutis Juozapavičius.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas: Išteklių gavyba Bartonių IV žvyro telkinio naujame (praplečiamame) plote.

Atranka dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 2.3. punktu – „Kitų naudingųjų iškasenų kasyba ar akmens skaldymas (kai kasybos plotas – mažiau kaip 25 ha, bet daugiau kaip 0,5 ha)“.

4. Numatoma ūkinės veiklos vieta: Planuojamas naudoti Bartonių IV žvyro telkinio naujas (praplečiamas) plotas yra Kauno apskrityje, Jonavos rajono savivaldybėje, Šveicarijos seniūnijoje, Stašėnų kaime. Nuo Kauno miesto centrinės dalies (centrinio pašto) nagrinėjamas plotas yra nutolęs 26,7 km į šiaurės rytus, nuo Jonavos miesto – 4,1 km į pietvakarius. Planuojamas kasybai naudoti plotas patenka į du privačius, suinteresuoto naudingųjų iškasenų gavyba šiame telkinyje, fizinio asmens valdomus žemės sklypus (Kadastriniai žemės skl. Nr. 4630/0002:296 ir 4630/0002:297).

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas: Planuojamas kasybai naudoti plotas apima 0,83 ha, kuriame Lietuvos geologijos tarnybos prie aplinkos ministerijos (toliau - LGT) direktoriaus 2016 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. 1 – 233 patvirtinti žvyro išteklių. Planuojamas kasybai naudoti plotas patenka į du privačius, suinteresuoto naudingųjų iškasenų gavyba šiame telkinyje, fizinio asmens valdomus žemės sklypus. Vieno iš žemės sklypo (kadastrinis žemės skl. Nr. 4630/0002:296) pagrindinė naudojimo paskirtis jau yra pakeista ankstesniais metais į kitą (naudojimo būdas – naudingųjų iškasenų teritorijos). Gavus LGT naujo ploto išteklių naudojimui, likusio žemės ūkio paskirties žemės sklypo (Kadastrinis žemės skl. Nr. 4630/0002:297) pagrindinė naudojimo paskirtis naudojimo planu (kitame dokumentų rengimo etape) kasybos laikotarpiui bus keičiama į kitą, numatant naudojimo būdą – naudingųjų iškasenų teritorijos. Produkcijai iš karjero išvežti bus naudojamosi sukurta susisiekimo infrastruktūra. Produkcija iš planuojamo naudoti ploto pradžioje bus išvežama karjero vidaus keliu vakarų kryptimi, link vietinės reikšmės žvyrkelio (2v kategorijos), kuris bus sutvirtintas ir pritaikytas sunkiasvorės technikos judėjimui. Vietinės reikšmės žvyrkeliu produkcija bus gabenama 250 m šiaurės kryptimi link Pakrantės g., kuria sunkvežimiai judės apie 650 m vakarų kryptimi. Po to, produkciją išvežantys sunkvežimiai pasuks į pietus link magistralinio kelio A6 (Kaunas – Zarasai – Daugpilis). Bendras transportavimo atstumas skaičiavimuose priimamas 25 km. Visas transporto judėjimas vyks tik viešo naudojimo keliais, kuriuose nėra jokių apribojimų sunkiojo transporto judėjimui.

Birių naudingųjų iškasenų kasybai, kada pasirinktos gavybos apimtys siekia 50 tūkst. m³/metus, pagrinde naudojamas ekskavacijos būdas, o gruntai pervežami automobiliais. Kasyba

karjere planuojama vykdyti 9 mėnesius, kadangi apatinė naudingojo kledo dalis yra apvandeninta (skaičiavimuose imama 173 darbo pamaina). Visa naudingoji iškasena, dėl nedidelio sauso kledo storio, bus kasama 2 pakopomis: 1 sauso ir 1 apvandeninto. Technogeninei apkrovai sumažinti bus naudojami našūs šiuolaikiniai mechanizmai. Nuodangos ir visuose gavybos darbuose bus naudojamas ratinis ekskavatorius Case 988 P (86/117 kW/AG, kaušo talpa 1 m³). Nuodangos darbuose, nuimant dirvožemį ir kitus gruntus, kasybos aikštelės palyginimui, rekultivavimo, kelių tvarkymo ir kituose paviršiaus lyginimo darbuose bus naudojamas buldozeris DT-75 (70/95 kW/AG). Produkcija vartotojams iš karjero bus išvežama didelės keliamosios galios sunkvežimiais SCANIA P400 (294/400 kW/AG, keliamoji galia 15 t).

Prieš pradėdant naudingųjų išteklių gavybos darbus telkinyje, dirvožemio sluoksnis bus sustumiamas į pylimus (dirvožemio nuėmimo apimtys skaičiavimuose priimanamos apie 4200 m³). Iš telkinio vidinėje dalyje sustumtų laikinų pylimų, dirvožemis bus kraunamas ekskavatoriumi į sunkvežimius ir pervežamas į palei telkinio pakraščiuse formuojamus pylimus arba tiesiai į rekultivuojamus plotus (skaičiavimuose priimama, kad bus pervežama apie ½ nuimamo dirvožemio tūrio). Telkinio pakraštyje formuojamų dirvožemio pylimų aukštis sieks iki 3 m, pagrindo plotis iki 11 – 12 m.

Planuojama kasti natūralų gamtinių žvyrą, kuris bus realizuojamas kaip galutinė produkcija. Žaliava (naudingoji iškasena) iš telkinio bus išvežta ir pagrinde panaudota kelių tiesimui ir remontui, įvairių statybinių užpildų ir betono gamybai, statybos darbams ir užpylimams. Papildomas žaliavos perdirbimas (sijojimas, trupinimas) karjere nenumatomas. Per metus planuojama iškasti apie 50 tūkst. m³ žvyro išteklių. Mineralinės naudingosios iškasenos nėra atsinaujančios. Svarbiausias išteklių gamtosauginis naudojimo principas yra racionalus jų naudojimas bei maksimalus galimas iškasimas iš telkinio, patiriant kuo mažiau nuostolių (ties elektros linijos apsaugos zona, šlaituose, nejudinamose juostose, dugne ir kt.). Šiuo atveju, naudingųjų išteklių gavybos vykdymas nuo veikiančio karjero šlaitų bei elektros linijos apsaugos zonoje, gamtosaugine prasme yra palankūs faktoriai leisiantys pilniau išekspluatuoti patį telkinį. Telkinio paviršiuje esantis dirvožemio sluoksnis, prieš atidengiant klodą bus nuvalomas ir susandėliuojamas pylimuose bei apsėjamas žolių mišiniu. Tai apsaugos jį nuo taršos ir defliacijos. Tikslios pylimų vietos bus žinomos tik parengus telkinio naudojimo planą. Rekultivuojant iškastą plotą, derlingasis sluoksnis aplink susidarysiantį vandens telkinį karjero šlaituose bus pilnai atstatytas.

Kasant žvyrą atliekų nesusidarys, nes viskas bus sunaudojama, o likusiais dangos gruntais bus rekultivuotas karjeras. Dangos gruntais bus nulėkštinti šlaitai, nelygumai bei užpiltos sekliausios

vandens baseino vietos. Radioaktyviosios medžiagos karjere nebus naudojamos. Prie karjero administracinių patalpų bus pastatytas buitinių atliekų konteineris, kurio turinį periodiškai išveš atliekas tvarkanti įmonė.

Kasant žvyrą pramoninių nuotekų ir vandens teršalų nesusidaro. Biologiniai darbininkų teršalai iš lauko tipo biotualetu bus perduodami utilizavimui atliekas tvarkančiai įmonei ir nepasklis į aplinką.

Dirbant technikai susidarys oro tarša iš vidaus degimo variklių deginant kurą. Visi mechanizmai per metus sudegins apie 10,5 t dyzelinio kuro. Metinis išmetamų teršalų kiekis nedidelis. Išmetamų dujų kiekis apskaičiuotas pagal Aplinkos ministro 1998-07-13 įsakymu Nr. 125 patvirtintą metodiką. Sudeginus tokį šio kuro kiekį į aplinką per metus pateks 2,75 t teršalų: 1,76 t anglies monoksido, 0,61 t angliavandenilių, 0,3 t azoto junginių, 0,01 t sieros dioksido ir 0,07 t kietųjų dalelių.

SĮ „Vilniaus planas“ sumodeliavo oro taršos sklaidą naudojant ADMS-Urban programinį paketą pagal UAB „GJ Magma“ pateiktus įmonės, planuojančios vykdyti analogišką veiklą (Račkūnų smėlio ir žvyro karjere Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje) skaičiavimų duomenis, įvertinus fonines oro taršos koncentracijas. Gauti modeliavimo rezultatai parodė, kad praktiškai jau ties karjero riba oro taršos koncentracijos tampa artimos foninėms koncentracijoms būdingoms kaimiškoms vietovėms. Šiuo atveju, lyginant su pateiktu oro taršos modeliavimo analogu, oro tarša būtų dar mažesnė, nes atitinkamai numatomos du kartus mažesnės gavybos apimtys, išmetamų teršalų kiekis, mažesnis kasybos mechanizmų kiekis, nebus vykdomas papildomas žaliavos apdirbimas ir kt.

Triukšmo lygio skaičiavimai buvo atliekami remiantis standartu LST ISO 9613-2:2004 en. Atlikti skaičiavimai rodo, kad atliekant nuodangos ir išteklių gavybos darbus Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 leidžiamas 55 dB(A) triukšmo lygis nebus viršijamas. Atlikti standartu numatyti skaičiavimai, netgi prie pačių nepalankiausių sąlygų rodo neaukštą triukšmo lygį, nepavojingą gyventojų sveikatai. Šie skaičiavimai atlikti pagal patį blogiausią scenarijų, kai mechanizmai dirbs arčiausiai sodybos.

6. Priemonės numatomam reikšmingam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią.

6.1. Dulkėtumo sumažinimui numatoma atskiras 50 m išvežimo kelio atkarpa palei artimiausias sodybas sausros metu laistyti vandeniu. Užsakovas turi specialią įrangą šiems darbams atlikti. Kad nesusidarytų papildomo dulkėtumo pervežimo metu, sunkvežimių kėbulai bus dengiami tentais.

6.2. Dirvožemis bus nuimamas buldozeriu ir sustumiamas į pylimus, kurie formuojami nagrinėjamo ploto pakraštyje. Šis barjeras tarnaus kaip triukšmo poveikį mažinanti priemonė.

6.3. Palei karjero pakraštį bus formuojami iki 3 m aukščio dirvožemio pylimai. Jie tarnaus veikdami kaip ekranai slopindami tiesioginį triukšmą, o atsispindėjusio nuo pylimų triukšmo galia gerokai sumažėja dėl absorbuojančio paviršiaus.

6.3. Vykdomos statybos ir veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

7.Pagrindiniai motyvai, kuriais remtasi priimant išvadą:

7.1. PŪV teritorija nepatenka į Natura 2000 teritorijas. Artimiausia Natura 2000 teritorija svarbi buveinių apsaugai yra Neries upė, arčiausiai pratekanti už 270 m į šiaurę. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2017-09-18 priėmė išvadą Nr. (4)-V3-1319 (7.21), kad PŪV įgyvendinimas negali daryti reikšmingo neigiamo poveikio Natura 2000 teritorijai „Neries upė“ (LTVIN0009).

7.2. Į PŪV teritoriją saugomi gamtinio paveldo, kultūrinio kraštovaizdžio objektai, bei saugotinos kultūros paveldo vertybės nepatenka. Pagal Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenis nagrinėjamame plote ir jo apylinkėse nėra fiksuota jokių saugomų rūšių buvimo faktų

7.3. PŪV atitinka Jonavos rajono bendrojo plano sprendinius - planuojamas naudoti (praplėsti) plotas rodomas kaip naudingų iškasenų sankauptų arealas bei kaip plėtros teritorija (žemės ūkio paskirties keitimas į kitą paskirtį).

7.4. Baigus išteklių gavybos darbus karjerą planuojama rekultivuoti į vandens telkinį, pakrantes apsodinant mišku. Suformuotame vandens baseine susidarys puikios sąlygos vandens augalams ir gyvūnams veistis, nes vandens baseinas palapsniui užžels augalija. Gamtosauginiu požiūriu susikurs itin vertingas biotopas vandens ir pelkių gyvūnijai.

7.5. Pagal pateiktą informaciją PŪV metu triukšmo ribiniai dydžiai viršijami nebus ir atitiks Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-06-13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamus dydžius.

7.6. Naudojant analogišką veiklą planuojamos ūkinės veiklos ADMS-Urban programina atliktu oro teršalų sklaidos modeliavimu nustatyta, kad nei vieno teršalo koncentracija aplinkos ore neviršys ribinių verčių nustatytų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007.06.11 11 d. įsakymu Nr. D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore

ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“.

Oro taršos mažinimui kietosiomis dalelėmis, išvežimo žvyrkelio atskiros atkarpos palei artimiausias sodybas dulkėtumui sumažinti sausros metu bus reguliariai laistomos. Sunkvežimiai pervežantys produkciją, bus dengiami tentais.

8.Priimta atrankos išvada: Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai - išteklių gavyba Bartonių IV žvyro telkinio naujame (praplečiamame) plote- poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

9. Ši atrankos išvada per vieną mėnesį nuo jos gavimo ar paskelbimo dienos gali būti skundžiama Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius) ar Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) teisės aktų nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė